

У Український міжнародний конгрес «Стоматологічна імплантація. Остеоінтеграція»

(27-28 квітня 2012 р., Україна, Київ)

**Маланчук В.О., Воловар О.С., Копчак А.В.,
Рибачук А.В., Швидченко В.С.**

Кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії,
Національний медичний університет імені О.О.Богомольця, м. Київ, Україна

Проведення Українського міжнародного конгресу «Стоматологічна імплантація. Остеоінтеграція» в м. Києві стало доброю традицією. Цьогорічний, п'ятий конгрес відбувся 27-28 квітня 2012 року в Київському Будинку кіно. Попередні чотири конгреси, що стали місцем зустрічі провідних науковців, практикуючих з імплантатами лікарів з великим досвідом роботи та молодих фахівців, здобули високу оцінку медичної спільноти не лише в Україні, але й за її межами. В їх роботі взяли участь понад 1 700 фахівців з 27 країн світу, було заслухано понад 220 доповідей, присвячених останнім досягненням в галузі стоматологічної імплантації.

Сучасна медицина широко використовує імплантацію штучних замінників тканин і органів, при цьому стоматологічна імплантація є однією із найбільш розвинених галузей у цьому напрямку. Прагнення до покращення якості життя і отримання медичних послуг, які відповідають високим стандартам якості, зумовлює підвищений інтерес до застосування даного методу в українському суспільстві. Все це визначило значний рівень зацікавленості до цьогорічного ювілейного конгресу, який є одним з провідних наукових форумів з проблем дентальної імплантації у Східній Європі.

Конгрес зібрав більше ніж 300 учасників, серед яких були представники всіх регіонів України, вищих медичних навчальних закладів, знані вітчизняні науковці та фахівці з великим досвідом роботи, іноземні вчені, що представляли різні країни світу – Грецію, Італію, США, Азербайджан, Росію, Литву, Білорусію та ін.

Організаторами поважного заходу виступила кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії НМУ імені О.О. Богомольця, Українська асоціація черепно-щелепно-лицевих хірургів (УАЧЩЛХ) та Міжнародна академія «Стоматологія. Імплантація. Остеоінтеграція» (МАКСІО), за підтримки українських і міжнародних фахових асоціацій: Міжнародного конгресу оральних імплантологів, Російської асоціації стоматологічної імплантації, Міжнародної та Європейської асоціації черепно-щелепно-лицевих хірургів, Інституту стоматології НАМН України, Асоціації стоматологів України та інших.

Вітання учасникам конгресу надіслали Голова Верховної Ради України, академік НАН України В.М. Литвин, ректор НМУ імені О.О. Богомольця, віцепрезидент і академік НАМН України В.Ф. Москаленко, президент Української асоціації черепно-щелепно-лицевих хірургів, член-кор. НАМН України, професор В.О. Маланчук, президент Міжнародного конгресу оральних імплантологів (ICOI), професор К. Джуді, президент Міжнародної асоціації хірургів-стоматологів та щелепно-лицевих хірургів (IAOMS), професор К. Наяк, президент Європей-

ської асоціації черепно-щелепно-лицевих хірургів (EACMFS), професор М. Віраг, президент Російської асоціації стоматологічної імплантації (РАСТИ), професор В.М. Олесова, головний стоматолог МОЗ Таджикистану, професор У. Таїров, директор Інституту Стоматології НАМН України, член-кор. НАМНУ, професор К.М. Косенко та інші.

У зверненні до учасників конгресу голова оргкомітету проф. Маланчук В.О. підкреслив вагоме значення цього річної ювілейної події, що співпала зі 170-літтям Національного медичного університету імені О.О. Богомольця в стінах якого 35 років тому вперше було відроджено метод дентальної імплантації на теренах колишнього СРСР. Він зазначив, що використання стоматологічних імплантатів, як опори незнімних зубних протезів, дозволяє підвищити якість життя пацієнтів, а також побажав учасникам конгресу доброго здоров'я та нових професійних здобутків.

Під час пленарних засідань було представлено і обговорено більше 50 наукових доповідей з важливих проблем стоматологічної імплантації. Особливістю цього річного конгресу була велика кількість доповідей, присвячених фундаментальним теоретичним дослідженням, що визначають напрямки розвитку методу та розкривають нові можливості реабілітації хворих.

Ювілейне видання матеріалів конгресу включає більше 100 наукових статей і тез, яке присвячено стоматологам, що розуміють значення біологічних процесів у протезуванні зубів з опорою на імплантати. Не дивно, що значна кількість доповідей висвітлювала нові досягнення у вивченні біології кісткової тканини, перебігу процесів репаративної регенерації та остеоінтеграції, а також можливостям їх оптимізації в клінічній практиці.

Матеріали V Українського міжнародного конгресу «Стоматологічна імплантація. Остеоінтеграція»

Відкриття V Українського міжнародного конгресу «Стоматологічна імплантація. Остеоінтеграція». У президії доц. Воловар О.С. (Україна), проф. Олесова В.М. (Росія), доц. Возний Ф.Ф. (Україна), Шавела (Білорусь)

Так, проф. Сарторі С. (Італія) доповів про можливості застосування збагаченої тромбоцитами плазми при проведенні кістково-пластичних втручань у пацієнтів з атрофічними щелепами, можливість збільшення остеоіндуктивного потенціалу алогенних та ксеногенних кісткових трансплантатів шляхом введення в них тромбоцитарних факторів росту. У доповіді проф. Куцевляка В.І. (Харків), присвяченій застосуванню стовбурових клітин для оптимізації перебігу репаративних процесів, було представлено багаторічний досвід роботи з ембріональними та плацентарними стовбуровими клітинами у пацієнтів з травматичними ураженнями та дефектами кісток, генералізованим парадонитом,

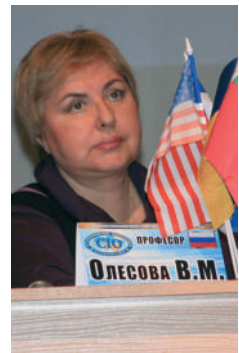
на етапі підготовки до дентальної імплантації тощо. Проф. Куцевляк В.І. зазначив, що, незважаючи на високу ефективність методу, його широке застосування стримується значними технічними складнощами і низкою юридичних та біоетичних обмежень. Результати фундаментальних досліджень біологічних властивостей стовбурових клітин кісткової тканини та пульпи зуба були представлені в доповідях Ціленко О.Л. та співавт. (Київ) та Шаблія В.А. (Київ).

Проблемі структурно-функціонального стану кісткової тканини у пацієнтів, що потребують проведення дентальної імплантації була присвячена доповідь проф. Мазур І.П. (Київ, Україна). Вона не лише провела глибокий аналіз різноманітних чинників, що впливають на виникнення остеопорозу і остеопенії та методів діагностики цих станів, але й запропонувала схеми передімплантаційної підготовки, спрямовані на корекцію кальцій-фосфорного метаболізму. Автор провела аналіз чинників, що визначають віддалені результати імплантації та тривалість функціонування протезних конструкцій з опорою на імплантати.

Можливості оптимізації репаративних процесів у ході підготовки та проведення процедури дентальної імплантації знайшли відображення в роботах Чумаченко О.В., Кмецицької З.В. (Київ) «Морфологічна та функціональна характеристика періосту в перспективі збільшення коміркових відростків», Маланчука В.О. та співав. (Київ) «Внутрішньокісткова гематома в дентальній імплантації» та інших.

У ході конгресу широко обговорювалось застосування інноваційних технологій, що застосовують у щелепно-лицевій хірургії та стоматологічній імплантації. У доповідях Маланчука В.О. та Копчака А.В. (Київ, Україна), І. Резніка (Ізраїль), Ага-Заде А.Р. (Азербайджан) було представлено можливості застосування комп'ютерних технологій для планування і проведення дентальної імплантації, ортодонтичного лікування, реконструктивно-відновних операцій на кістках лицевого черепа. Було представлено методики комп'ютерної навігації, CAD/CAM/CAE технології, способи створення індивідуальних імітаційних моделей напружено деформованого стану систем кістка-імплантат та особливості застосування 3-D цефалометрії. Авторі наголошували, що застосування методів комп'ютерного моделювання дозволяє не лише покращити візуалізацію анатомічних структур і діагностику патологічних станів, але й обрати оптимальний спосіб хірургічного втручання, зменшити ризики та тривалість його проведення, визначити функціональний прогноз на основі розрахунків проведених з використанням методу скінченних елементів. Так, в роботі Маланчука В.О. та Копчака А.В. було представлено алгоритми створення скінченно-елементних моделей біомеханічних систем, що враховували індивідуальні характеристики жувального стереотипу та кісткової тканини пацієнтів, для дослідження особливостей розподілу функціональних напружень в системі імплантат-кістка та визначення оптимального, з функціональної точки зору, методу лікування.

Велику зацікавленість викликала доповідь проф. Олєсової В.М. (Москва, Росія), що на основі застосування сучасних методів біомеханічного аналізу представила відмінності в розподілі напружень і деформацій у кістковій тканині навколо природних зубів та дентальних імплантатів. Було показано, що характер розподілу напружень навколо дентальних імплантатів суттєво відрізняється від природного, крім того він значною мірою залежить від стану кісткової тканини. Проф. Олєсова В.М. виділила основні біомеханічні чинники, що визначають віддалений прогноз дентальної імплантації та навела результати аналізу 500 клінічних випадків, що повністю погоджувались із встановленими теоретичними закономірностями.

Перше пленарне засідання проводить проф. Олєсова В.М. (Росія)

Роль біомеханічних чинників у виникненні віддалених ускладнень дентальної імплантації була продемонстрована і в доповіді проф. Н. Арпака (Турція), присвяченій переломам остеоінтегрованих дентальних імплантів. Це ускладнення, за даними автора, не є поширеним (його частота є меншою за 1%), втім в разі виникнення становить значні складності для хірурга і протезиста. Автор розділив всі чинники, що сприяють переломам дентальних імплантів на 3 групи: 1) пов'язані з особливостями конструкції імплантату і протетичної супраструктури, 2) станом кісткової тканини, що оточує імплантат, та 3) з рівнем функціональних навантажень, що виникають у процесі жування (це, зокрема, наявність бруксизму і парафункції жувальних м'язів). Після цього проф. Арпак пояснив роль кожного з них на основі ґрунтовного біомеханічного аналізу механізмів, які зумовлюють виникнення переломів. Він зазначив, що в разі виникнення перелому імплантату, методом вибору є його видалення, встановлення імплантату більшого діаметру та заміна протезної конструкції, та водночас продемонстрував, що в окремих випадках при застосуванні відповідних підходів збереження імплантату можливе, а заміни потребує лише зламана супраструктура.

Пріоритетним напрямком сучасної медичної науки є використання нанотехнологій для діагностики і лікування різноманітних захворювань. Останні досягнення в цій галузі були представлені в доповіді Маланчука В.О., Чекмана І.С., Рибачук А.В. (Київ) «Можливості застосування наноматеріалів в дентальній імплантації: фізика, біологія, гігієна». Автори переконливо довели, що застосування нанотехнологій розкриває нові перспективи і в галузі щелепно-лицевої хірургії, стоматологічної імплантації, гігієни порожнини рота, тощо. Було представлено результати експериментальних досліджень антимікробної активності нового препарату наносрібла, в порівнянні з відомими антисептиками. Про позитивний вплив наночасток срібла та міді на кісткову тканину альвеолярного паростку в умовах одномоментної імплантації після видалення зубів повідомили також Нуритдинов Р.М. та співавтор. (Киргизстан).

Багато доповідей конгресу було присвячено проблемі проведення дентальної імплантації в складних клінічних умовах. Так, доц. Левандовський Р.А. (Чернівці) представив досвід протетичної реабілітації пацієнтів після резекції щелеп з використанням дентальних імплантів. Встановлення протезу вже в найближчі дні після проведення резекції на думку автора, має не лише вагомое функціональне значення, але й сприяє зменшенню депресивних проявів, прискорює психологічну та соціальну реабілітацію пацієнтів, прооперованих з приводу злоякісних новоутворень. Водночас особливістю протезування в цих випадках є виключна складність досягнення задовільного функціонального результату в зв'язку із втратою значного обсягу кісткової тканини та опірних зубів, післяопераційними та постпроменевими змінами тканин протезного ложа. Застосування дентальних імплантів дозволяє створити сприятливі умови для ефективного прийняття та перерозподілу жувальних навантажень у пацієнтів цієї категорії за рахунок кісткових структур, що залишилися після проведення резекції. В основі створення раціональної протезної конструкції при цьому лежить ґрунтовний аналіз її біомеханіки, та урахування стану кісткової тканини, особливостей проведення післяопераційної променевої та хіміотерапії. На думку автора, встановлення імплантів у строки до 2 років після завершення променевої та хіміотерапії зазвичай приречено на невдачу в зв'язку зі значними змінами репаративного потенціалу кістки та її біологічних властивостей.

Камалов Р.Х. та співавтор. (Київ, Україна) представили доповідь, присвячену реабілітації учасників бойових дій в Афганістані із використанням дентальних

імплантатів. Автори зазначили, що частота вогнепальних поранень у військових конфліктах останніх десятиліть збільшилася в 8-9 разів порівняно зі статистикою Першої і Другої світової війни. Дефекти зубних рядів, що виникають при цьому, супроводжуються рубцевими змінами м'яких тканин, посттравматичними дефектами і деформаціями кісток лицевого черепа. У значному відсотку випадків дентальна імплантація є методом вибору у таких пацієнтів, єдиною можливістю повноцінної естетичної та функціональної реабілітації пораненого, відновлення працездатності та повернення до повноцінного життя. Водночас кожен з таких пацієнтів представляє унікальний та складний випадок. Нерідко ветерани локальних військових конфліктів мають серйозні проблеми загально-соматичного характеру, для них притаманне виражене зниження функціональних резервів організму та прояви стрес-синдрому, що зберігаються багато років після поранень. Автори наголошували і на соціальному аспекті проблеми реабілітації пацієнтів з використанням дентальних імплантатів та необхідності створення механізмів, які б зробили процедуру дентальної імплантації більш доступною для широких верств населення, в тому числі соціально-незахищених груп.

Клінічний досвід безпосередньої дентальної імплантації представив проф. Щипський А.В. (Москва, Росія). Автор зазначив, що перевагою встановлення імплантатів безпосередньо після видалення зубів є скорочення тривалості і вартості лікування, а також зменшення кількості необхідних хірургічних втручань. На думку автора, процедура безпосередньої імплантації в більшості випадків не може бути обмежена ні кількістю видалених зубів, ні станом кісткової тканини на ділянці операції. Досвід більше 100 випадків проведення безпосередньої імплантації дозволив автору визначити шляхи оптимізації процесів репаративної регенерації, показання до застосування кістковозаміщуючих матеріалів та особливості встановлення імплантатів у складних клінічних умовах. Системний підхід до вирішення проблеми, урахування фундаментальних біологічних закономірностей, прекрасні лекторські здібності автора привернули значну увагу учасників конгресу до доповіді. Естетичні і функціональні аспекти безпосередньої імплантації були висвітлені і в інших доповідях, зокрема Д. Карпавічуса (Литва) та К. Валаваніса (Греція).

Серед учасників конгресу проф. Щипський А.В., доц. Воловар О.С., проф. Куцевляк В.І., доц. Возний Ф.Ф., доц. Боян А.М.

Хоча сучасна стоматологічна імплантація найбільш широко використовує імплантати у вигляді кореня зуба згідно стандартизованих протоколів, на думку ряду авторів, це не виключає можливості застосування інших типів імплантатів за наявності відповідних показань. Так, проф. Аболмасов Н.Н. (Россія) та Алімбаєв Р.С. (Киргистан), що представили дослідження, присвячені застосуванню ендодонто-ендостальних та субперіостальних імплантатів, наголошували, що ці методи, які інколи розглядаються як застарілі і недостатньо ефективні, в ряді ситуацій дозволяють досягти хорошого клінічного результату, зменшити затрати часу і вартість лікування пацієнтів. На їх думку фахівці, що проводять денціальну імплантацію, мають бути добре обізнані з різноманітними типами імплантатів та особливостями їх застосування, а також обирати оптимальний метод лікування на основі всебічного аналізу клінічної ситуації з урахуванням багатьох медичних, соціальних та психологічних чинників.

У своїх виступах провідні вітчизняні та закордонні науковці підкреслили, що метод денціальної імплантації за останні роки набув значного поширення, його ефективність у разі дотримання необхідних протоколів не викликає сумнівів. Водночас низка проблем потребує вирішення на основі всебічного наукового аналізу. Це зокрема, можливість застосування імплантатів у несприятливих клінічних умовах, зменшення інтраопераційних ризиків, підвищення естетичної та функціональної ефективності денціальної імплантації, тощо. Вирішення цих проблем має базуватися на вивченні основних біологічних закономірностей взаємодії організму із штучною конструкцією (імплантатом), поглибленні рівня теоретичних знань, клінічного досвіду та професійної відповідальності фахівців, що проводять імплантацію. Особливого значення при цьому набуває аналіз віддалених результатів стоматологічної імплантації, застосування методів доказової медицини для порівняльного аналізу різних імплантаційних систем та хірургічних методик на протипагу великому обсягу рекламної інформації, що нерідко є недостовірною та має псевдонауковий характер.

Робота в ході секційних засідань та неформальне спілкування учасників конгресу забезпечили плідний обмін досвідом провідних фахівців з різних країн світу, сприяли визначенню перспектив розвитку методу в Україні, пошуку шляхів вирішення проблемних питань, що стоять перед стоматологічною імплантацією.

У дискусії, що передувала завершенню роботи секційних засідань, виступили президент Російської асоціації стоматологічної імплантації (РАСТИ), професор В.М. Олесева, професор Московського державного медико-стоматологічного університету Щипський О.В., завідувач кафедри дитячої стоматології з курсом імплантології Куцевляк В.І.. Вони відзначили високий науковий рівень представлених доповідей, та вагоме значення цього наукового заходу, не лише для медичної спільноти, алей для суспільства в цілому, оскільки метод дентальної імплантації є важливим чинником покращення якості життя та збільшення працездатності людей похилого і старечого віку, що є пріоритетним завданням низки державних та міжнародних програм. Виступаючі підкреслили значний внесок Київської хірургічної школи в розвиток метода дентальної імплантації та подякували оргкомітету та його голові проф. В.О. Маланчуку за роботу по організації і проведенню Конгресу на високому Європейському рівні.

Учасники конгресу вшанували пам'ять професора Олега Миколайовича Сурова, що пішов з життя в минулому році. Проф. О.М. Суоров був одним із засновників сучасної стоматологічної імплантації на теренах колишнього СРСР, видатним вченим, людиною, особистістю, вплив якої на розвиток методу в Східній Європі важко переоцінити.

За результатами роботи була прийнята резолюція, в якій знайшли відображення пропозиції учасників, спрямовані на вирішення спільних проблем, а також на сприяння подальшому розвитку спеціальності.

На загальну думку учасників конгресу, які отримали сертифікати про участь у його роботі та дізнались про новітні теоретично, експериментально та клінічно обґрунтовані підходи до дентальної імплантації, друковані наукові та рекламні матеріали, проведення таких фахових міжнародних тематичних заходів у майбутньому є необхідним і корисним. Всі доповідачі побажали організаторам та учасникам міцного здоров'я, творчих успіхів і фахового зростання.

Організаційний комітет, кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії НМУ імені О.О. Богомольця, Українська асоціація черепно-щелепно-лицевих хірургів та Міжнародна академія «Стоматологічна імплантація. Osteoінтеграція» гостинно запрошують всіх прийняти участь у VI Українському міжнародному конгресі «Стоматологічна імплантація. Osteoінтеграція», який пройде у травні 2014 року на гостинній київській землі.

Група учасників конгресу

«Дентал-Україна-2012»

25-27 жовтня у Львівському Палаці мистецтв відбулась X ювілейна міжнародна стоматологічна виставка «Дентал-Україна-2012» та X ювілейний міжнародний стоматологічний форум. Традиційно виставка «Дентал-Україна» зарекомендувала себе як одна з найкращих в Україні та Європі, що підтверджує склад та географія учасників виставки. На 120 стендах фірм-учасниць відвідувач ознайомився із новинками стоматологічного ринку та сучасними методиками лікування.

У виставці взяли участь представники найвідоміших фірм-виробників та постачальників стоматологічного обладнання та матеріалів з Італії, Швейцарії, Японії, Німеччини, Польщі, Чехії, Словаччини, Австрії, Росії та України. Серед них: «Ivoclar Vivadent», «Dentsply», «3M ESPE», «KaVo Dental», «Vita», «Bredent», «Sirona» та інші.

Організатором виставки виступив — ПрАТ «Гал-ЕКСПО»®. Офіційні партнери виставки — ТМ «Blend-a-med» та «Oral-B».

Цьогоріч на виставці були представлені цілий ряд фірм, які стали учасниками виставок ще в попередніх роках: львівські фірми — «ІнСпе», «ММ плюс», «Рікота», «Нормаком», «Усмішка», «Прем'єр Дентал»; київські — «Дентаум», «Каскад Дент», «Оптіма», «Крістар»; Сімферополь — «Крим-медмаркет»; Тернопіль — «Дентал Депо», «Галіт»; Одеса — «Крісталл» та ряд інших.

Вітчизняні виробники стоматологічного обладнання, матеріалів та медикаментів також взяли участь в експозиції виставки. Серед них фірма «Кром-Дентал» (м. Київ) — сучасний фото-полімерний матеріал САГЕН АРХИТЕКТ, «ОксаматАН» (м. Київ) — композиційні матеріали для ортопедичної та терапевтичної стоматології, «Сатва» (м. Тернопіль) — виробництво сучасного стоматологічного обладнання, «Галіт» (м. Тернопіль) — виробництво стоматологічних установок «Галлант» та компресорів «Торнадо», «Міроу» (м. Київ) — виробництво полімеризаційних приладів у стоматології.

Серед учасників виставки були представлені й інші світові лідери виробництва обладнання і матеріалів для стоматології, зокрема, «Dr.Jean Bausch KG», «HEINE», (Німеччина), «Slovadent» (Словаччина), «Zhermarpol», «ROKO Dental Equipment» (Польща), «Takara Belmont Corp.» (Японія) та багато інших.

Паралельно з роботою виставки проходив Міжнародний стоматологічний форум, офіційним партнером якого виступила компанія «Colgate».

В рамках форуму були проведені наступні заходи:**25 жовтня**

Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні аспекти стоматологічної профілактики у дітей», присвяченої 5-річчю Української асоціації профілактичної та дитячої стоматології.

Кім Екстранд Ph.D., віце-декан кафедра карієсології та ендодонтії Стоматологічної школи університету м.Копенгаген (Данія)

25 жовтня

Міжнародна науково-практична конференція «Поліпшення клінічного та естетичного результату за допомогою непрямих реставрацій. Клінічні кроки передбачуваної техніки в щоденній практиці».

Др. Марко Нікастро (Італія)

26 жовтня

Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні тенденції практичної парадонтології»

Андре Саадун проф., всесвітньо відомий лектор з парадонтології та імплантології (Франція)

27 жовтня

II Міжнародна науково-практична конференція «Застосування лазерних технологій у стоматології».

Роланд Де Мур проф., Віце-президент Всесвітньо відомої Асоціації «Застосування лазерів в стоматології» SOLA (Бельгія)

Під час виставки, вперше в Україні були проведені ряд майстер-класів, семінарів, лекцій та практичних демонстрацій, презентуючи нові технології та підходи у стоматологічній сфері.

З лекціями на конференціях виступили провідні вчені і практикуючі стоматологи з Німеччини, Росії, Києва, Львова, Харкова, Одеси, Івано-Франківська, Ужгорода. Українські лікарі поділились своїм досвідом роботи та методиками використання найновіших матеріалів та технологій на практиці з усіма, хто відвідав їхні лекції та сесії.

В рамках форуму відбулись також майстер-класи провідних фахівців з практичного застосування методик та матеріалів в галузі стоматології.

Форум проводився за підтримки Асоціації стоматологів Львівщини, Асоціації імплантологів України, Асоціації лазерної стоматології України, Асоціації приватно практикуючих лікарів-стоматологів України, Асоціації профілактичної та дитячої стоматології України, Головного управління охорони здоров'я Львівської обласної державної адміністрації, Львівського національного медичного університету ім. Д. Галицького, Центру стоматологічної імплантації та протезування та фірми «ІнСпе».

Виставка «Дентал-Україна» та супутні науково-практичні заходи покликані підвищувати рівень професійних знань, розширювати інструментарій стоматологів та, відповідно, сприяти розвитку якості стоматологічних послуг для населення Львівщини та України в цілому.

